

Consorci d'Educació
de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de
Barcelona
Institut La Guineueta

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

0. Introducció

0.1. Presentació del document

1. Context sociolingüístic

1.1. Alumnat

1.2. Entorn

2. Les llengües a l'institut: diagnosi i propostes

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

2.1.1.2. El català, eina de convivència

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1. Llengua oral

2.1.2.2. Llengua escrita

2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

2.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular:

2.1.2.6.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

2.1.2.6.2. Alumnat sud-americà de parla hispana

2.1.2.7. Atenció de la diversitat

2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

2.1.2.9. Materials didàctics

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

2.1.3.2. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

2.1.3.3. Català i llengües d'origen

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

2.2.1.2. Llengua oral

2.2.1.3. Llengua escrita

2.2.1.4. Activitats d'ús

2.2.1.5. Alumnat nouvingut

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

2.3.1.1.2. Metodologia

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

2.3.1.2. Projectes i programes plurilingües

2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

2.4. Organització i gestió

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1. Llengua del centre

2.4.1.2. Documents de centre

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

2.4.1.4. Comunicació externa

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

2.4.1.6. Activitats extraescolars

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

2.4.3. Alumnat nouvingut

2.4.4. Organització dels recursos humans

2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

2.4.5. Organització de la programació curricular

2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

2.4.5.3. Projectes d'innovació

2.4.6. Biblioteca escolar

2.4.6.1. Pla de lectura de centre

2.4.7. Projecte del centre

2.4.7.1. Pàgina web del centre

2.4.7.2. Exposicions

2.4.8. Intercanvis i mobilitat. Dimensió internacional del centre educatiu

1 Introducció

0.1. Presentació del document

El PLC, part dedins del PEC, és un aplec coordinat d'aquells acords que la comunitat educativa va articulant per tal d'elaborar propostes pedagògiques per a la millora de l'ensenyament i de l'aprenentatge de les llengües. Per tant i des d'un vessant funcional, cal que s'hi especifiqui com garantir el dret de tot l'alumnat de conèixer i usar el català i el castellà al mateix nivell d'eficàcia i per a l'assoliment d'objectius múltiples, tant pel que fa als diversos registres orals i escrits com pel que fa a l'ús dels diferents mitjans de comunicació. En aquest sentit, els responsables lingüístics de l'institut l'entenen com un marc d'ajut per al desenvolupament de la competència plurilingüe i definit, tal com reflecteixen el PEC, el NOFC i el PAC, com un instrument legal coherent amb la realitat sociolingüística, participatiu, vinculant i transformador de les dinàmiques generals del centre.

El PLC que forma part del PEC ha estat elaborat pels departaments de Llengua catalana, de llengua castellana i d'Idioma Modern.

El Plc ha estat aprovat per claustre vdel dia 23 de desembre de 2016

1. Context sociolingüístic

1.1. Alumnat

Al llarg del curs escolar 2014-2015, vam endegar diverses anàlisis al voltant de la realitat sociolingüística del centre, des de les quals hem provat d'inferir un seguit de conclusions que ens han ajudat a entendre els perfils lingüístics i culturals del nostre alumnat.

Part dedins d'aquestes anàlisis prospectives, els usos lingüístics han estat ponderats des de diversos àmbits (família, amistats, companys, tries socioculturals, etc.), per bé que tots plegats ens han demostrat quelcom que ja era observable d'antuvi mitjançant interaccions quotidianes dins i fora del centre: **un ús abassegador del castellà (el qual oscil·laria entre un percentatge del 82 i el 90%) i un ús molt minoritari del català (que tendeix ben bé al 0% amb puntes del 2,4%).**

D'altra banda, les diverses situacions estudiades pel que fa a la realitat pragmàtica de la llengua catalana entre l'alumnat demostren un ús i domini de llengua oral i escrita clarament deficient, la qual cosa

és constatada pel percentatge d'alumnes que assoleix la competència lingüística segons diverses proves de **competències bàsiques** dutes a terme: en **llengua catalana** el percentatge d'alumnat situat en les franges mitjana baixa, mitjana alta i alta ha estat: curs 2012-13 70,3%, 2013-14 93,1%, curs 2014-15 75,6% i 2015-16 68,7%. Els resultats obtinguts en **llengua castellana** en els mateixos cursos i franges és respectivament: 85,7%, 89,3%, 82,9% i 84,8%

1.2. Entorn

Nou Barris, districte on és ubicat l'Institut La Guineueta, s'ha anat conformant, sobretot, per diverses onades immigratòries esdevingudes entre les dècades dels anys 60-70 del segle XX, fornides per població d'origen andalús i galleg de manera majoritària. Aquesta tendència ha variat perceptiblement als primers deu anys del segle actual perquè l'origen de part de la immigració s'ha traslladat envers població provinent d'estats centre i sud-americans i, en menor mesura, d'estats centre i nord-africans alhora que de l'est d'Europa. Per tant, l'alumnat d'ESO i de Batxillerat és format, de manera prou significativa, per descendents d'aquella immigració primerenca i per altres generacions de les segones onades esmentades. Pel que fa a CC.FF., l'alumnat confirma aquests patrons suara descrits per bé que amb variacions dignes d'esment des del punt de vista de la procedència: hi constatem la presència de membres provinents d'altres districtes de la ciutat i fins i tot d'altres comarques del país, la qual cosa n'incrementa la complexitat sociocultural.

La llengua de relació predominant al barri és el castellà per bé que hi observem una predisposició força positiva a la intercomunicació en català en àmbits comercials. La llengua catalana és usada, bàsicament, en els àmbits escolars tot i que cal reconèixer que el seu coneixement ha millorat gràcies als diversos programes d'immersió lingüística practicats en els centre de Primària.

D'altra banda, diverses associacions i entitats culturals treballen per ampliar una xarxa cultural que, amb la implementació de projectes educatius d'entorn, vol afavorir, entre altres objectius, una certa cohesió social al voltant de l'ús de la llengua catalana.

2. Les llengües a l'institut: diagnosi i propostes

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

Al nostre centre, la llengua catalana hi és usada, en les diverses activitats acadèmiques del centre, només per un grup –variable segons substitucions de baixes o similars- de professores i professors i, segons els casos, alternant-lo amb el castellà de manera intermitent. Per a arribar a aquesta conclusió, no hem comptat amb cap mena d'enquesta entre el professorat d'ESO, Btx. i CC.FF. perquè, com ens ha ensenyat l'experiència en l'ús d'aquestes metodologies, els professionals interpellats acostumen de contestar-hi no pas els usos que forneixen la seva tasca docent habitual sinó els usos que podem qualificar com a “políticament correctes”. Per tant, hem optat per demanar a l'alumnat, en contextos informals, en quina llengua reben totes i cadascuna de les matèries curriculars, el qual procediment pensem que reflecteix de manera més fiable la realitat sociolingüística en aquest àmbit.

Les dades que n'hem obtingut demostren que la llengua catalana és la llengua d'aula i el vehicle d'expressió habitual només entre una part del professorat per bé que l'ús augmenta en contextos com les reunions formals i informals de caire docent. Entenem, per tant, que tots plegats ens hauríem de conscienciar de la necessitat d'incrementar, de manera progressiva, l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular en tots els processos d'ensenyament-aprenentatge perquè és l'únic mitjà de què disposem per assolir, des de 1r. d'ESO fins a 2n. de Btx., els estàndards de qualitat lingüística que les diverses instàncies educatives (inspecció, comissions interuniversitàries per a les PAU, proves de competències bàsiques) ens demanden.

La llengua catalana és l'habitual en la retolació general del centre, tant la fixa com l'espòròdica; en la documentació administrativa i en la derivada dels òrgans de gestió; en les actes, en els avisos i comunicacions orals i escrites adreçades a professorat, alumat i famíles.

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1.Llengua oral

El centre, curs rere curs i en sengles reunions de treball organitzades per cursos i etapes, prioritza el treball del vessant oral de la llengua en tots els seus registres. A més a més, desenvolupa aquest treball tant a les àrees lingüístiques com a la resta d'àrees i, en el document *Resum de les Competències Bàsiques* que el professorat d'ESO es replanteja a cada inici de curs, hi consta la necessitat de desenvolupar una exposició oral, pel cap baix, al llarg del curs

acadèmic com a concreció de la Competència comunicativa – lingüística. Fins i tot s'hi especifiquen, com a possibles tècniques a treballar als diversos cursos d'ESO, ítems com “la verbalització de conceptes” o “la lectura comprensiva”.

En tots els casos i tenint en compte la singularitat sociolingüística del centre, hi potenciem el N2 o estàndard com a punt d'estabilització per a les estratègies d'ensenyament-aprenentatge per bé que, sobretot en les matèries lingüístiques, també hi treballem els diversos nivells i registres lingüístics i, de manera progressiva, hi anem introduint el coneixement de la resta de variants diatòpiques o geogràfiques.

2.1.2.2.Llengua escrita

Hi seguim fil per randa els plantejaments metodològics que el marc curricular ens proporciona i tenim molt present que la metodologia emprada per a l'ensenyament de la llengua escrita té com a objectiu final la formació de lectors i redactors competents i eficaços. Comptant, però, amb la complexitat d'un procés com el susdit, entenem que cal contemplar-lo des de totes les àrees del currículum per tal de garantir-ne el domini escaient a fi d'ESO, de Batxillerat i de la Formació Professional, de manera que l'alumnat pugui produir missatges escrits amb coherència, cohesió, adequació i respecte per la normativa gramatical.

Tot el claustre de professors entén que la competència suficient en ambdues llengües cooficials, més enllà de prejudicis heretats de la particular situació sociolingüística de la llengua catalana, haurà de facilitar una correcta predisposició per a la complementació bàsica de tasques pròpies de qualsevol àmbit laboral i beneficiarà l'alumnat en el seu procés d'inserció a estrats socials diferents del seu.

Per tal d'aconseguir l'assoliment d'aquests plantejaments, els **departaments de llengua catalana i castellana programen sengles crèdits de reforç i/o d'ampliació** per a aquell alumnat que mostra dificultats significatives en l'habilitat lectoescriptora després de les pertinents avaluacions inicials. **Alhora, programen sortides acordades amb l'assoliment de l'objectiu esmentat** i organitzen, de manera conjunta amb tots els departaments lingüístics, el Concurs literari de Sant Jordi, el qual pretén de desvetllar-hi l'interès per la lectura i pel vessant estètic de l'escriptura.

2.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

L'ensenyament de la llengua en el nostre institut té en compte la pràctica de les quatre habilitats comunicatives tradicionals: parlar,

comprendre, escriure i llegir (processos productius i receptius que tot el professorat té en compte des de les particularitats curriculars de la seva matèria). A aquestes quatre habilitats, hi afegim dos processos més: la interacció i la mediació. La interacció comunicativa, la hi treballem com a mitjà de construcció dels coneixements, que l'alumnat adquireix tot verbalitzant els diversos processos que li hi cal seguir i que és fonamental a l'hora de desenvolupar l'autonomia en l'aprenentatge. Pel que fa a la mediació lingüística, hi fomentem l'aprenentatge de com cal elaborar la informació per tal de ser comunicada tenint en compte el receptor.

En aquest sentit, ultra la planificació d'activitats en què la relació entre llengua oral i escrita és inherent a totes les àrees del currículum, hem elaborat, des dels departaments de llengua catalana i castellana, un **Projecte de Lectura**, el qual és desenvolupat de manera setmanal a l'aula i que inclou la **confecció d'una Fitxa de Lectura completa** (puix inclou elaboració i recepció) i una **Exposició Oral**, compartida amb el grup – classe, dels trets més significatius del llibre acabat de comentar per escrit. El projecte de lectura susdit, aplicat des de fa dos cursos al cicle inicial de l'ESO, **abasta totes les matèries** i professors de manera rotatòria.

2.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

De manera periòdica i en sengles reunions dels equips docents de cada nivell, hi procedim a revisar els objectius pedagògics de centre, entre els quals destaquen el desplegament de mesures i estratègies diverses per tal que l'alumnat millori i assoleixi els nivells d'expressió i comprensió en llengua catalana (com, per exemple, una exposició oral al llarg del curs –pel cap baix- i la difusió d'esquemes paradigmàtics per tal d'aprendre a resumir i/o a redactar tota mena de textos).

2.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Les reunions dels equips docents de cada nivell hi són convocades de manera periòdica i sistemàtica i, per tant, el professorat és organitzat i coordinat a l'hora d'establir línies d'intervenció que siguin coherents amb la realitat de l'alumnat. En les reunions susdites, l'equip docent consensua els principis metodològics que han d'emmarcar els seus ensenyaments, entre els quals **els usos lingüístics** (els quals, d'habitud, hi són tractats com a sobreentesos per bé que, quan s'escau, els responsables lingüístics s'encarreguen de remarcar-hi per tal de pal·liar segons quins resultats negatius observats en les avaluacions pertinents). Alhora, hi procedim al traspàs d'informacions sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que els són transmesos.

2.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

D'acord amb el Pla d'Accollida del Centre, entenem que l'alumnat d'origen castellanoparlant ha d'assistir a les classes ordinàries de llengua castellana en el seu grup – classe habitual. Pel que fa a l'alumnat d'origen no castellanoparlant –romànic o no romànic-, jutgem com a més adequat que iniciï l'estudi del castellà entesa com a L3 – tercera llengua- un cop hagi assolit el Nivell Bàsic en llengua catalana i pugui incorporar-se a l'aula ordinària amb una competència bàsica suficient; en aquest moment, és quan cal dissenyar una adequació curricular adequada per a l'alumne que fa al cas.

Pel que fa a les llengües estrangeres impartides al centre, considerem que, si l'alumne ja les havia estudiat d'antuvi al seu país de procedència, fóra bo que seguís el currículum normal a l'aula ordinària bon punt s'incorpora al centre. Cas que no n'hagi cursat cap al lloc de procedència, el centre haurà de valorar la incorporació de l'alumnat esmentat a grups adaptats al seu nivell lingüístic.

El professorat de la resta d'àrees vetllarà per facilitar material curricular adaptat a les circumstàncies particulars d'aquest alumnat per tal que es familiaritzi amb el lèxic i terminologia propis de l'àrea tot comptant amb l'assessorament del professorat de l'Aula d'Accollida i de la coordinació LIC.

La decisió d'incorporació plena a l'aula ordinària és una responsabilitat exercida per la comissió de l'Aula d'Accollida conjuntament amb Coordinació Pedagògica que, un cop hagi sospesat l'assoliment adequat de les competències lingüístiques bàsiques per part de l'alumnat, proposarà a la Junta d'Avaluació la possibilitat d'abandonar definitivament l'Aula d'Accollida d'acord amb el corresponent Pla Intensiu Individual.

2.1.2.6.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

Per tal que l'alumnat nouvingut que desconeix totes dues llengües oficials rebi una atenció lingüística personalitzada de qualitat que li permeti d'accedir en les millors condicions possibles al currículum ordinari, entenem que cal facilitar-li un immersió lingüística al més completa possible en llengua catalana mitjançant metodologies pròpies de L2 –segona llengua-. D'acord amb aquest pressupòsit, fóra bo que romangués a l'Aula d'Accollida ben bé dotze hores setmanals pel cap baix. Al llarg del primer curs i sempre que sigui possible, recomanem que passi una part significativa d'aquest horari en grups específics per

tal que hi rebi una atenció exclusiva i diferenciada envers l'alumnat de llengües romàniques considerades com a L1.

Alhora, el professorat de l'aula ordinària li haurà de proporcionar material curricular adaptat a les seves necessitats específiques per tal que s'hi vagi familiaritzant amb el lèxic i els conceptes propis de la matèria, sempre comptant-hi amb l'assessorament dels professorat de l'Aula d'Acollida i de la coordinació LIC.

En aquest sentit, recomanem que iniciï l'estudi del castellà en règim de L3 quan hagi assolit les competències bàsiques en llengua catalana i pugui incorporar-se a l'aula ordinària amb prou garanties d'èxit, moment en què caldrà aplicar-li una adaptació curricular escaient. Aquesta decisió és responsabilitat de la Comissió de l'Aula d'Acollida d'acord amb el P.I.

2.1.2.6.2. Alumnat sud-americà de parla hispana

Ens remetem al que hem exposat al punt 2.1.2.6 per bé que, en el cas que ens ocupa, tindrem en compte, en l'àmbit de l'Aula d'Acollida, les diferències existents entre l'alumnat que desconeix totes dues llengües oficials i el que en desconeix només una, el qual criteri guia l'organització del currículum personalitzat d'aquesta mena d'alumnat perquè hi tenim en compte la proximitat sociolingüística entre les llengües catalana i castellana. En qualsevol cas, considerem que aquesta proximitat és una via que en facilita els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici del procés d'incorporació. En cap cas, però, no hauria de servir com a pretext perquè el professorat canviï de llengua a l'aula ordinària i passi a impartir-ne els coneixements en llengua castellana.

2.1.2.7. Atenció de la diversitat

Plantegem l'atenció a les necessitats educatives de tots els alumnes des de la perspectiva global del centre i des de la participació prioritària dels alumnes en entorns ordinaris; per tant, les mesures més específiques d'atenció a la diversitat han de ser de caire organitzatiu i han de passar per l'atenció individualitzada dins i fora de l'aula ordinària, les quals mesures han d'incidir, fonamentalment, en les estratègies didàctiques i metodològiques i en el procés d'avaluació dels alumnes.

El nostre centre compta amb una Comissió d'Atenció a la Diversitat on se'n concreten els criteris i les prioritats pel que fa a organització, ajustaments i seguiments de l'aplicació dels recursos amb què comptem i de les mesures adoptades; la C.A.D. és formada per la

Coordinadora Pedagògica, Cap d'Estudis, la responsable d'orientació educativa, els coordinadors d'ESO i la professional de l'E.A.P. assignada al centre.

Pel que fa a l'ESO, ens centrem en el desenvolupament de la comprensió lectora (al primer cicle: 1r i 2n d'ESO) i de l'expressió oral i escrita (al segon cicle: 3r i 4t ESO). Per tal d'assolir els objectius susdits, prenem en consideració mesures específiques com ara ajustar la programació a les necessitats de tot l'alumnat del grup, establir els criteris d'avaluació d'acord amb uns objectius al màxim de comprensius possibles i d'acord amb l'assoliment de les competències bàsiques; alhora, potenciar-hi l'autoavaluació i la coavaluació com a mesures de regulació de l'aprenentatge, aplicar-hi estratègies de treball cooperatiu, etc.

Les programacions didàctiques prioritzen, per tant, l'assoliment de les competències bàsiques alhora que els continguts clau pertinents; en l'àmbit lingüístic, els continguts clau foren tots aquells concomitants amb la comunicació oral, l'expressió escrita i la comprensió lectora.

2.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

Entenem que la potenciació de l'ús de la llengua catalana ha de ser una constant en el tarannà acadèmic i comunicatiu del centre i, per aquest motiu, hi cal un seguiment i adaptació de les programacions curriculars i de l'avaluació segons els resultats que, periòdicament i mitjançant avaluacions internes i externes, l'alumnat va obtenint. Els recursos que hi cal aplicar són diversos i, a banda de les diferents àrees implicades, ha d'haver-hi –i, de fet, ja n'hi ha– una intervenció de tota la comunitat educativa alhora que d'activitats específiques des d'espais com la biblioteca, les activitats extraescolars de reforç, les associacions educatives de l'entorn, etc.

L'equip directiu, d'acord amb la coordinació LIC, hi esmerça tots els recursos que són al seu abast i en fa un seguiment adequat, de totes aquelles accions que el centre hi duu a terme. A més a més, hi existeix el ferm propòsit de potenciar tota mena de plans impulsors que incrementin la competència comunicativa en llengua catalana amb la col·laboració del claustre de professors; en són exemples: el Pla de Lectura endegat al curs 2014-2015, l'organització del concurs literari de Sant Jordi, l'impuls per a la creació d'una revista de centre elaborada pels alumnes, etc.

2.1.2.9. Materials didàctics

Per a la selecció dels diversos materials didàctics emprats, ens guiem per les competències bàsiques com a referent curricular, sobretot les dels àmbits semiòtics i metodològics: la competència lingüística i audiovisual; l'artística i cultural; la del tractament de la informació i la competència digital. Com que cadascuna d'aquestes competències és vinculada a coneixements diversos i a processos necessaris per a la resolució de problemes i situacions de complexitat variable, triem aquella mena de material que, a banda d'ajudar a dominar uns sabers, ajuda a conèixer l'ús d'aquests sabers en contextos reals i que conté activitats didàctiques que permeten que l'alumnat els actualitzi en situacions de complexitat progressiva.

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

Els recursos relatius a les TIC usats al centre i a les aules han d'estar adaptats al material curricular i a la llengua vehicular. **Els objectius del centre inclouen l'ús de les TIC en els aprenentatges de les diferents matèries.** El tractament de la informació i la competència digital hi són considerades com a competències metodològiques de mena transversal ateses, però, en cadascuna de les àrees curriculars. Per altre part l'assoliment de les competències TIC abasta un gran nombre d'activitats que van des de la planificació de les tasques fins a la presentació i discussió dels resultats tot passant per processos com la recollida, l'anàlisi i el tractament de la informació. D'altra banda, l'adquisició d'aquesta competència permet que l'alumnat guanyi en autonomia pel que fa a l'ús de les eines informàtiques; el domini i l'autonomia, hi són adquirides en comprendre tant els components lingüístics i semiòtics com els elements lògics.

Fet i debatut, entenem les TIC com una oportunitat d'impuls per al canvi envers un nou paradigma educatiu més personalitzat i centrat en l'activitat autònoma dels estudiants. A més, la imprescindible alfabetització digital del nostre alumnat mitjançant l'aprofitament dels recursos TIC corre paral·lela a la millora dels resultats en les competències lingüístiques, a la minva del fracàs escolar i a l'increment de la diversitat a les aules; prou raons per aprofitar les possibilitats d'innovació que les TIC ofereixen a l'hora d'aconseguir un centre més eficaç i inclusiu.

2.1.3.2. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

D'antuvi ens cal constatar que, si volem formar parlants plurilingües, abans caldrà que els nostres alumnes assoleixin la competència plena en català perquè, si és cert que volem garantir que l'escola els proporcioni les mateixes oportunitats i els formi en la igualtat, la realitat actual ens demostra que la situació és força desproporcionada a favor del castellà, llengua que tots els indicadors de què disposem mostren com a força més consolidada. Un cop assimilada aquesta premissa per part del professorat, de l'alumnat i de les famílies, podem afirmar que la diversitat lingüística és present a l'aula i a l'entorn del centre i que és aprofitada per a dur a terme tota mena d'activitats relacionades amb el currículum.

El centre, per tant, percep la diversitat lingüística no pas com un problema que dificulta el procés d'ensenyament – aprenentatge en la llengua vehicular ans, al contrari, com una oportunitat a l'hora de valorar el bagatge lingüístic de l'alumnat i que, tot sovint, aconseguen que se senti protagonista d'activitats de desenvolupament del currículum o d'altres de paral·leles. Totes aquestes observacions de què parlem sorgeixen de sengles reunions dels caps de departament amb els membres de l'equip directiu en l'àmbit de la comissió pedagògica, on tothom malda perquè la diversitat sigui vista com un profit per tal de formar parlants plurilingües i subjectes conscients dels guanys del diàleg intercultural.

2.1.3.3 Català i llengües d'origen

L'actual context social i escolar, amb una presència significativa d'alumnat procedent d'altres cultures i que desconeix la llengua vehicular del sistema educatiu català, obliga el centre a reconèixer i valorar les llengües d'origen de llurs educands. L'equip docent té present la interdependència lingüística i, per tal d'assolir les competències comunicatives comunes, gestiona el procés del tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge tot articulant-lo amb aspectes que fan referència al tractament de les llengües curriculars, alhora que tracta la llengua catalana com a instrument de cohesió social en un marc plurilingüe.

Per tant, el centre promou, entre tot l'alumnat: el respecte envers totes les llengües, la valoració positiva de la diversitat lingüística, la desaparició dels prejudicis lingüístics i la importància de l'aprenentatge de noves llengües. Els departaments de llengües ens hi encarreguem de difondre entre el professorat valoracions sociolingüístiques sobre les diverses llengües familiars presents a les aules (per bé que, com és evident, la llengua familiar predominant sigui el castellà). Les estratègies d'avaluació previstes a l'entorn d'aquesta qüestió són seguides i

confrontades periòdicament mitjançant sengles reunions de la Comissió Pedagògica, formada pels caps de departament i per l'equip directiu.

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

El coneixement del català i del castellà és un dels fonaments per a la igualtat d'oportunitats dels i de les alumnes; per tant, de la mateixa manera que hom exigeix a l'alumnat que té el català com a llengua familiar i/o habitual que assoleixi una competència comunicativa adequada en llengua castellana, cal exigir-hi el mateix a l'alumnat que té el castellà com a llengua familiar i/o habitual, els quals, a més, sovint només compten amb l'entorn escolar per a l'adquisició d'uns nivells estàndard en llengua catalana.

Cal dir que, en el nostre institut, la llengua castellana ha adquirit trets propis de llengua vehicular tenint en compte les peculiaritats familiars, socioculturals i de procedència de l'alumnat i de llurs famílies. Els resultats obtinguts a les proves de competències bàsiques als darrers cursos donen uns resultats de nivell "MIG-ALT" en llengua castellana. I el curs 15-16 estem a la mitjana dels centres catalans, considerant que el grup A va quedar per sobre de la mitja i el B va obtenir un resultat "MIG-BAIX".

Tenint en compte aquestes realitats, hom hi treballa per què hi hagi una continuïtat i una coherència metodològiques entre els currículums de llengua catalana i castellana, amb l'objectiu final que l'alumnat assoleixi els mateixos nivells en totes dues llengües, fita que encara som lluny d'aconseguir.

El centre, però, vetlla perquè les distribucions curriculars siguin coherents i progressives al llarg de les diverses etapes i cicles; sovint, hi aplica estratègies d'ensenyament – aprenentatge tot aprofitant el veïnatge sociolingüístic entre ambdues llengües cooficials.

2.2.1.2. Llengua oral

Tant des del departament de llengua catalana com des del de llengua castellana apostem per un ensenyament sistemàtic i planificat de l'oralitat perquè pensem que saber parlar és una competència fonamental que no sempre ha estat prou valorada en el sistema educatiu. De fet, partim de la base que la llengua oral és l'eix organitzatiu de la vida a l'aula i que, per tant, requereix d'una reflexió i

d'un aprenentatge específic des de tots els punts de vista, tant els més pragmàtics com els més teòrics. Per tant, ja des del primer cicle d'ESO, provem de transmetre la idea que, abans de parlar, cal haver planificat bé allò que el parlant vol comunicar. D'altra banda, a tots els cursos i fins a Segon de Batxillerat, hi practiquem l'oralitat des tot incidint en l'axioma que la comunicació duu aparellada la persuasió d'una audiència determinada mitjançant un estil definit i un procedir respectuós; aspectes, tots dos, del tot relacionats amb l'exteriorització de la personalitat i amb la modelització del llenguatge no verbal com a constituents fonamentals del missatge oral (per exemple, amb la modalització de la veu i de l'entonació a l'hora de transmetre emocions o de connectar-nos-hi de manera directa).

Sigui com sigui, estem convençuts que la competència oral pot ser ensenyada, apresada i avaluada mitjançant estratègies adequades a cada cicle i nivell. Com que, d'altra banda, pensem que explicar bé uns conceptes vol dir haver-los comprès bé abans i que la comunicació humana és, sobretot, de caire argumentatiu, hi prioritzem la idea que aprendre a parlar comporta dominar bé un repertori variat de gèneres discursius, amb llurs tècniques i particularitats, que l'alumnat fóra bo que assimilés ben bé de manera inconscient gràcies al contacte amb els discursos dels adults amb els quals està en contacte (gostaríem dir que per imitació o contagi, tal com preferien els retòrics a l'antiguitat clàssica grecoromana).

La importància d'aquest aspecte fa que a nivell d'Institut s'hagi acordat fer una exposició oral com a mínim a cada matèria al llarg del curs.

2.2.1.3. Llengua escrita

De manera coordinada amb el departament de llengua catalana, afavorim l'ensenyament de la llengua escrita com un dels instruments imprescindibles per a la construcció d'uns esquemes de pensament que en facilitin la transmissió viable des del punt de vista de l'efectivitat comunicativa. Escriure serveix per articular xarxes de pensament i per establir relacions jeràrquiques entre conceptes; ara bé, pensem que la nostra feina perquè la llengua escrita sigui funcional de debò va més enllà de la utilitat suara esmentada. Ensenyar al nostre alumnat el procés per a la composició viable de tota mena de textos és una tasca amb què també pretenem educar-los a l'hora de reorganitzar idees, establir-hi relacions inèdites, revisar i precisar aquelles que hom creia tenir clares i, alhora, cercar informacions noves per tal d'omplir els buits detectats en els plantejaments previs.

La llengua oral i l'escrita mantenen, per tant, una relació ben bé indestruïble com a instrument de primera magnitud per a l'aprenentatge de la resta de matèries. D'acord amb això, cal que hi configurem àmbits de treball en què la llengua i la literatura esdevinguin objecte i instrument d'aprenentatge alhora. A més i pel que fa al cas estricte de les àrees de llengua, les interaccions verbals desencadenades dins aquestes interrelacions són considerades també com a continguts d'ensenyament i d'avaluació.

En aquest mateix sentit, **el Pla de Lectura del centre** incideix en el desenvolupament de l'activitat lectora com a plaer alhora que hi hem elaborat unes **Fitxes de lectura** –avaluables sempre en sentit sumatiu, mai com a penalització– adreçades a l'alumnat del primer cicle d'ESO, les quals han de complimentar per escrit tot satisfent apartats d'anàlisi que els conviden a reflexionar i a plasmar, mitjançant proposicions ben estructurades, aspectes lligats amb l'argumentació i la creació literària.

2.2.1.4. Activitats d'ús

A tots els cursos, hi tenim en compte activitats d'incentivació de la llengua castellana perquè és la més usada per l'alumnat en tota mena de contextos. En aquest sentit, convé destacar la feina del Departament de Llengua castellana a l'hora d'organitzar tota mena d'activitats que contribueixen a consolidar els contextos alfabetitzadors i en què aborda aspectes diversos del currículum de manera interdisciplinària.

El centre també hi preveu l'ús de la llengua castellana mitjançant projectes de creació literària col·lectius en coordinació amb la Biblioteca. L'any 2014-2015, es va fer un llibre col·laboratiu en castellà on va participar tot l'alumnat d'ESO i des del curs 2013-14 es promou el carnet de Biblionauta per llegir llibres de la nostra biblioteca.

També s'ha posat en marxa des del curs 2014-15 un Pla d'animació a la lectura pels cursos de 1r i 2n d'ESO on es fa una hora de lectura setmanal. Els departaments de català i castellà supervisen i dinamitzen aquesta activitat, la qual està incrementant els seus resultats de participació progressivament.

Pel que fa a l'ús dels recursos TIC i dels audiovisuals en el procés d'aprenentatge, el centre hi assegura la presència del castellà tot fent-ne l'ús més escaient per tal d'assegurar l'atenció als diversos estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

2.2.1.5. Alumnat nouvingut

Qualsevol alumne nouvingut al nostre sistema educatiu són adreçats, de manera directa, a l'Aula d'Acollida, on reben una

formació lingüística personalitzada en llengua catalana i que, després d'haver-hi romàs el període de temps prescrit, li ha de permetre l'accés al currículum ordinari en les millors condicions possibles. D'antuvi, només hi reben formació acadèmica en la llengua vehicular -L2 per a l'alumnat- per tal d'evitar-los interferències que poguessin obstaculitzar-los un procés normal d'adaptació. Cal dir, però, que aquest alumnat acaba desenvolupant-se força millor en llengua castellana perquè és la llengua predominant en el seu entorn social i perquè acaba essent la llengua de relació habitual entre l'alumnat.

A banda d'aquest factor desnivellador, cal afegir-hi que el castellà com a matèria d'aprenentatge hi és incorporat en una seqüència de temps més tardana, un cop els responsables de l'Aula d'Acollida entenen que el subjecte ha consolidat, si més no en els aspectes bàsics, l'aprenentatge de la L2 pel que fa a comprensió, expressió oral i expressió escrita.

Pel que fa a l'alumnat de parla hispana, és integrat de seguida a les àrees del currículum impartides en llengua castellana amb l'objectiu d'afavorir-ne l'adaptació al currículum ordinari al més aviat possible, la qual cosa pot comportar un risc d'assoliment deficient de la llengua vehicular cas que no sigui planificat amb cura o bé un risc de canvi, per part del professorat de matèries no lingüístiques, a la llengua castellana en la impartició dels continguts per motius ja tractats en apartats anteriors.

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

Tots i cadascun dels alumnes que arriben al nostre centre han estudiat, al llarg de l'Educació Primària, llengua anglesa com a primera llengua estrangera durant sis cursos pel cap baix i, bona part d'ells, durant sis cursos. La qual cosa no vol pas dir, però, que tots hagin assolit els objectius generals per a l'Educació Primària. Si bé la gran majoria ha assolit l'objectiu *Comprendre i respondre, en una llengua estrangera, a les interaccions orals més habituals a l'aula*, n'hi ha força que presenten dificultats per assolir l'objectiu –propi de l'Educació Primària–: *Comprendre missatges orals en una llengua estrangera sobre temes relacionats amb interessos de l'alumne, de la resta i del món que els envolta*. És per aquest motiu que, al primer curs del primer cicle, hi provem de treballar aspectes relacionats amb l'assoliment d'aquest

objectiu tot contribuint, de manera específica, a l'assoliment de la competència comunicativa bàsica.

Al centre, el Departament d'Idiomes Moderns és el responsable d'impartir-hi les matèries de llengua anglesa i francesa. L'anglès és la primera llengua estrangera obligatòria a tots quatre cursos de l'ESO, al Batxillerat i en segons quins cicles formatius de grau mitjà i superior. La llengua francesa és impartida, com a crèdit optatiu, a segon, tercer i quarts d'ESO.

A Secundària i en col·laboració amb la Universitat Politècnica de Catalunya, l'alumnat de la família professional d'Informàtica i Comunicació elabora una plataforma d'anàlisi de dades per a secundària mitjançant l'ensenyament anomenat *blended learning* (mixte) i un altre d'informació micro; tot plegat perquè sigui d'utilitat a la tasca habitual que el professorat desenvolupa a l'aula.

Al centre, els departaments de les famílies professionals contenen amb docents que imparteixen matèries en llengua anglesa, fent ús de la metodologia AICLE, dissenyant activitats d'ensenyament-aprenentatge amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral.

Justificació: Les necessitats d'un mercat de treball integrat a la Unió Europea fan que la llengua anglesa esdevingui fonamental en la inserció laboral de l'alumnat dels cicles formatius. D'altra banda cal donar resposta al compromís amb els objectius educatius sobre l'anglès plantejats per als propers anys per la pròpia Unió Europea

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

Atès el nivell de coordinació existent entre els membres dels diferents departaments, podem afirmar que, a tots els cursos, l'alumnat hi treballa amb metodologies força similars tot i atendre i respectar les peculiaritats de cadascun dels seus currículums i les pròpies de cadascun dels educands. Tenint en compte la nostra confiança en el que anomenem *aprenentatge vivencial*, hi estructurarem el currículum des d'eixos temàtics, els quals ens asseguruen un tractament globalitzat de la llengua a fi i efecte que els continguts gramaticals i pragmàtics hi siguin treballats de manera cíclica. Per a tots i cadascun dels cursos de l'ESO, hi dissenyem tasques d'ensenyament-aprenentatge que empenyin l'alumnat a haver-se-les amb aquells continguts lingüístics imprescindibles per tal de satisfer un objectiu final concret. Procedint-hi d'aquesta manera, cadascun dels alumnes va assimilant coneixements nous a partir d'uns altres de previs, hi integra els reptes lingüístics i cognitius i, a la fi, internalitza el seu propi procés d'aprenentatge.

L'organització dels continguts al voltant de tasques lingüístiques concretes, desenvolupades al voltant de nuclis significatius al llarg del curs, incrementa el paper instrumental de la llengua estrangera i la converteix en eina i fita d'aprenentatge alhora.

En els últims tres cursos, a més a més, s'ha atorgat un paper més preeminent a l'expressió oral, tant pel que fa a la pràctica a classe com en el pes que té de cara a la nota final de l'avaluació i, en conseqüència, de la assignatura. Aquest curs 2016-17, **comptem amb el recurs de l'auxiliar de conversa**, que cobreix tots els grups de l'ESO i al BAT a raó de dues hores setmanals per grup. Això fa que l'input d'anglès nadiu al qual estan exposats els alumnes hagi augmentat de manera dràstica.

La lectura també ocupa una part important de la tasca docent, tant en el ritme com en la comprensió, donat que en un suposat pas a Batxillerat en acabar la etapa d'ESO, la lectura adquireix un rol essencial de cara a proves d'accés a universitat o a cicles. Aquest any el departament d'idiomes ofereix la possibilitat d'agafar en préstec els llibres de lectura graduada que tenim al departament.

Als cicles formatius, preparem als nostres alumnes, perquè també puguin interpretar informació professional en llengua anglesa -manuals tècnics, instruccions, catàlegs de productes i/o serveis, articles tècnics, informes, normativa, entre d'altres, aplicant-ho en les activitats professionals més habituals; i puguin emetre missatges orals clars i ben estructurats en llengua anglesa, participant com a agents actius en converses professionals. El fet que l'institut formi part del programa GEP permet disposar **d'un auxiliar de conversa** adreçat únicament als cicles formatius d'FP

Pel que fa a la llengua francesa, la seva programació com a segona llengua estrangera -LE2- a l'ESO respon als requeriments del marc normatiu que es desprèn de la Llei de Qualitat, endreçat des del Departament d'Ensenyament de la Generalitat per bé que conjugat part dedins del paradigma del MECR -Marc Europeu Comú de Referència- per a les llengües d'Europa.

En el nostre centre, hi oferim la possibilitat d'estudiar la llengua francesa com a LE2 des de 2n. fins a 4t. d'ESO de manera que l'alumnat pugui assolir, cas que n'hagi cursat tots tres cursos, el nivell B (l'anomenat d'Usuari Independent). Cas, però, que un alumne decideixi de cursar-hi només dos anys seguits, aquesta tria només li garanteix l'assoliment del nivell A (d'Usuari Bàsic).

Atès que en aquest centre la llengua francesa és optativa- l'escull l'alumnat amb el consens de famílies i tutor/a-, en el cas que un/a alumne/a vegi que les seves possibilitats d'arribar a l'assoliment

d'aquests nivells, a causa de la seva dificultat en les altres llengües-català, castellà, anglès-,es valorarà amb la professora, tutor/a i Coordinació Pedagògica el fet que pugui canviar de crèdit de cara al tercer i quart cursos de l'ESO.

2.3.1.1.2. Metodologia

La metodologia fonamental amb què desenvolupem els continguts de les nostres matèries és basada en un enfocament eminentment pragmàtic, això és, encarat a l'acompliment de tasques lingüístiques, sobretot al primer cicle d'ESO, on desenvolupem l'estudi de la llengua estrangera mitjançant àmbits temàtics. Tot l'alumnat d'un mateix nivell, per tant, hi treballa els mateixos continguts per bé que amb uns nivells d'aprofundiment diversos perquè hi comptem amb uns agrupaments basats en actituds, interessos i capacitats (sobretot a partir de 2n. d'ESO). Els desenvolupaments competencials de tots i cadascun dels nivells són elaborats de manera conjunta i moltes de les activitats programades per tal de reforçar o d'ampliar els continguts del llibre de text també són dissenyats amb aquest procedir col·lectiu. En totes aquestes activitats, maldem per integrar-hi aspectes relatius a continguts, procediments i habilitats que poden abastar els d'altres àrees i que proven d'integrar l'alumnat en uns contextos propers a la seva realitat sociocultural.

Per tant, cal que hi mantinguem una coordinació efectiva entre tots els membres del Departament, els quals desenvolupem, de manera interactiva, estratègies d'avaluació bon punt homogènies per a tot l'alumnat d'un mateix nivell (alhora que instruments avaluatius com presentacions, projectes, etc.) Si donem un cop d'ull a les programacions sorgides del departament, ens adonarem que tant els instruments com els criteris d'avaluació compten amb el concurs de tot el professorat implicat.

El curs 16/17 estem aplicant noves formes metodològiques derivades de la nova gestió de l'alumnat del grup que hem de fer degut a les dues hores en què l'Auxiliar de Conversa intervé a cada grup. Bàsicament, apliquem metodologies de treball per projectes o en petits grups, sempre segons decideixi el professor responsable del grup.

Volem destacar que, una de les metodologies rellevants, que utilitzem també al nostre centre, en el procés d'ensenyament i aprenentatge és l'**AICLE "Aprenentatge integrat de Continguts i Llengües Estrangeres"**, en anglès "Content Language Integrated Learning", CLIL

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Anglès

Bàsicament utilitzen el llibre de text, el quadern d'activitats que compta amb discs compactes específics, la pàgina web que proporciona el mateix llibre de text, els llibres de lectura adaptada i les fitxes i dossiers d'elaboració pròpia per part del professorat que imparteix un mateix nivell. Aquestes fitxes molt sovint tenen activitats que s'han de realitzar en línia com ara les *treasure hunts* o les webquestes (*Web Quests*).

En el cas del primer cicle d'ESO, també utilitzem el Portfolio, el bloc del professorat i el propi de cada alumne, a banda de la plataforma Moodle.

Les activitats que dissenyen els/les professors/es o que adapten de diferents llibres de recursos o de pàgines web poden ser de reforç o d'ampliació, segons les necessitats de l'alumnat. Aquesta és una de les maneres que tenim de tractar la diversitat de l'alumnat.

Aquest materials són avaluats en les darreres reunions setmanals del curs escolar del Departament de Llengües Estrangeres i, si escau, hi són revisats segons les necessitats educatives detectades en l'alumnat.

I, sense perdre de vista algunes tasques més clàssiques, els alumnes també realitzen exercicis de redacció, a l'aula o bé com a deures a casa, per tal de practicar la destresa de l'expressió escrita. I l'ús d'un altre material bàsic en l'aprenentatge de llengües estrangeres: els diccionaris, en format paper o digital.

La participació en concursos també és una eina útil, com ara el *Big Challenge* o el *The Fonix*, si bé són eines de durada limitada i que no ocupen tot el curs.

En el cas dels cicles formatius utilitzem el Portfolio, - documents elaborats pel professors i manuals tècnics, instruccions, catàlegs de productes i/o serveis, articles tècnics, informes, normativa, entre d'altres- Les eines digitals són indispensables i fem ús pàgines web de referència.

Francès

Bàsicament, hi utilitzem el llibre de text, el quadern d'activitats i els llibres de lectura adaptada.

Al mateix temps, s'utilitza el mètode de les cançons, a nivell fonètic, morfosintàctic i lèxic. De vegades, l'alumnat ha de completar les lletres de les cançons. L'elecció d'aquesta varia segons el contingut

gramatical que s'està estudiant en cada moment: impératif, passé composé, imparfait, les parts del cos humà...

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Si tenim en compte que vivim una realitat sociolaboral i cultural que demanda persones amb una competència digital plena, és molt important que el nostre alumnat adquireixi aquesta competència des de totes les àrees perquè s'adoni que l'ús de les noves tecnologies no és un caprici d'un determinat nombre de professors. Per aquesta raó el departament d'Idioma Modern utilitza les noves tecnologies com una eina didàctica més i participa del projecte de millora i suport fent que tot l'alumnat de l'ESO dediqui un terç de les hores presencials a l'ús de les noves tecnologies.

Tot l'alumnat d'ESO disposa d'una pàgina personal on es reforcen i amplien continguts treballats en el llibre de text. Aquesta pàgina forma part del material didàctic que ens facilita l'editorial. Tots l'alumnat d'ESO i Batxillerat treballa amb una o altra eina informàtica sempre que elabora el producte final d'algun dels molts projectes que hi desenvolupem.

L'alumnat de primer cicle d'ESO es connecta al bloc de del professorat i alhora dissenya el seu propi bloc, on desen les pròpies produccions orals (podcasts) i escrites (articles, etc). Aquest bloc el continuen omplint en els cursos posteriors i serveix d'enllaç de comunicació amb l'alumnat dels altres instituts amb qui estem pilotant el *Portfolio* de les Llengües. També comptem amb un Moodle on tenen accés a altres materials en línia –i fora de línia- i a activitats més o menys interactives.

L'alumnat de segon i tercer d'ESO participen en un E-twinning i, com a mitjà de comunicació, s'utilitza el bloc de manera habitual.

Tots els alumnes de segon cicle preparen presentacions orals a partir de PowerPoint i altres materials audiovisuals. Moltes de les presentacions que les professores han fet a l'aula han estat mitjançant PowerPoint i s'ha potenciat l'ús de les noves tecnologies com una eina molt potent de tractament de la diversitat de l'alumnat, puix estan treballant cadascun dels/de les alumnes al seu propi ritme i nivell cognitiu.

Els recursos també s'utilitzen per poder presentar els treballs realitzats com a resultat dels diferents projectes a tota la comunitat

educativa, bé a través de la revista del centre, bé a través de la pàgina web o bé a través de la seva presentació en els passadissos del centre.

Les plataformes de video online com ara *Youtube* o *Vimeo* també són recursos habituals, ja que hi podem trobar des de recursos didàctics ja preparats (classes ofertes per professors online) fins a fragments de pel·lícules, episodis de sèries, trailers de les estrenes de cinema...

Als cicles formatius de les diferents famílies professionals, utilitzem habitualment eines digitals, la plataforma **Moodle** del centre i fem ús pàgines web de referència en llengua anglesa, aplicant aquest recurs en les activitats professionals més habituals.

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

Tenint en compte l'escassa presència de l'anglès –i del francès- parlat en el nostre entorn sociocultural, **el seu ús com a llengua vehicular a l'aula és un fet gairebé obligatori** per tal de potenciar-ne l'ús en el màxim de contextos possibles. D'aquesta manera provem de parlar sempre en anglès –i en francès-, tant en situacions formals com informals. Això no vol pas dir que, en moments puntuals, no haguem d'emprar la llengua catalana com a llengua de relació, per a la clarificació de conceptes, per a cridar l'atenció d'una manera més insistent i individualitzada o bé en situacions comunicatives similars.

Sigui com sigui, provem de potenciar la presència de les llengües estrangeres en totes les activitats organitzades des de la Comissió de llengües i, des d'aquesta instància, participem de la setmana de les llengües, del Dia de Sant Jordi, del Dia de la llengua materna i dels tallers de lectura (Projecte de lectura), que és compartit amb la llengua catalana i castellana.

Com ja havíem especificat abans, tots els productes finals dels projectes i tasques que es desenvolupen a l'aula són publicats d'una o altra manera: a través del bloc, de la revista del centre, de les parets dels passadissos, etc.

El curs 16-17 també comencem a treballar en el programa 'Projectes amb Espurna' en el nivell de 1^r ESO. Tracta de feina col·laborativa (redacció d'un conte) i treball per projectes. De moment estem esbrinant les possibilitats que ens ofereix aquesta metodologia i aquest projecte en concret.

La incorporació del llenguatge audiovisual a la metodologia habitual de l'aula també és un aspecte en el que estem treballant, mitjançant el rodatge de petits fragments de situacions en video (amb els mòbils), amb la posterior edició i possible publicació.

Com a centre estem ampliant la llengua estrangera a altres àrees. **El curs 16-17 s'imparteixen en anglès** a 3r A de l'ESO alguns temes de l'àrea d'experimentals com també a 4t de l'ESO l'Educació Física

En el cas dels cicles formatius, impartim continguts no lingüístics en llengua anglesa en cicles de diferents famílies professionals: Sanitàries, Informàtica i comunicacions i Administració i gestió.

Al nostre centre, en aquest context, treballem de forma coordinada a través l'equip de millora CITE.

2.3.1.2. Projectes i programes plurilingües

En consignem els següents:

- Biblioteca "puntedu": Potenciació de la lectura i de la biblioteca al centre.
- Pla de lectura: Foment del gust per la lectura entre el nostre alumnat de 1r i 2n d'ESO i que tenim previst de fer-ho extensiu a la resta de nivells.
- Portfolio: Material didàctic per reflexionar sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües que té com a marc de referència el MCER.
- Projecte Experimental de Llengües Estrangeres (**PELE 2009-2012**): treball per projectes que ens ajuda a dissenyar seqüències didàctiques per a la construcció del coneixement de manera global i significativa.
- E-twinning: Programa d'agermanament amb un altre centre europeu per a l'aprenentatge de les llengües.
- AICE: Aprenentatge integrat de continguts de llengua estrangera (ciències socials i geografia).
- FLE - Club: Espai de comunicació per potenciar l'ús de la llengua francesa.
- Auxiliar de conversa: persona nativa contractada per l'AMPA de l'institut, per tal d'oferir més immersió en la expressió en llengua estrangera. El curs 2016-2017, l'auxiliar de conversa entra en tots els cursos d'ESO i Batxillerat, acompanyant el professor/a o bé gestionant ell mateix un grup petit. Té dues hores assignades per cada grup.
- Com a centre participem en el **Grup d'Experimentació per al Plurilingüisme (GEP)** des del curs 2015-16.

2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

L'institut, com a espai educatiu, és un espai de convivència i de formació que pretén sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures i on, a més, l'alumnat d'origen estranger pot construir-se, com a nouvingut a aquest país, una nova identitat compartida, mai excloent; per la qual cosa, aprendre una nova llengua no hauria de suposar cap renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

El nostre centre desitja que els nois i noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen.

Al centre, no hi hem pas previst la realització de classes de llengua d'origen en horari extraescolar (obertes al conjunt de l'alumnat i les famílies), però hi fem pública l'oferta que el Departament d'educació facilita a diferents centres de la ciutat i, cas que ho demanin, la comunica personalment a les persones implicades i en gestiona, si cal, la seva inscripció (classes de romanès, xinès, àrab...).

2.4. Organització i gestió

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

2.4.1.1. Llengua del centre

Per tal de potenciar el Pla per a la llengua i, de retruc, la cohesió social, el centre si disposa dels recursos necessaris, nomenarà un o una coordinador o coordinadora lingüístic/a que haurà de vetllar per: promoure, en la comunitat educativa i d'acord amb l'assessor LIC, actuacions per a la sensibilització, foment i consolidació de l'educació intercultural i de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe; assessorar l'equip directiu i col·laborar en l'actualització dels documents de centre (PEC, PLC, NOFC, Pla d'Acollida) i en la gestió de les actuacions que fan referència a l'acollida i integració de l'alumnat nouvingut.

Tot plegat per millorar la situació del català com a llengua vehicular del nostre centre i tenint en compte que l'institut ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català (rètols, cartells, murals i l'ambientació en general del centre) i que, a la pràctica, hom respecta aquest acord i en fa un seguiment.

2.4.1.2. Documents de centre

Els documents de centre, PEC, PLC, NOFC i PAC, etc., tots plegats amb els continguts i referents en i de llengua catalana, són presents en el quefer habitual del centre i hi són difosos de manera personalitzada

per via telemàtica. Alhora, són revisats i actualitzats de manera periòdica i, per damunt de tot, són tinguts en compte per a totes les actuacions quotidianes.

D'acord amb això, cal fer esment que tota la documentació elaborada des de Secretaria, des de Direcció i des de la majoria de seminaris i departaments, tant pel que fa a la que és de difusió externa com interna, són redactats en llengua catalana.

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

És la nostra intenció evitar l'ús sexista i androcèntric del llenguatge. Volem que l'alumnat superi tota mena d'estereotips i pugui adoptar actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat. En general, en tots els documents del centre es tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Per la qual cosa, utilitzem paraules com alumnat, professorat, tutors i tutores, i en la correspondència amb les famílies ens adrecem als pares i mares o famílies i parlem dels seus fills i les seves filles. Cal, també, establir acords perquè esdevingui una competència que es treballi transversalment en les àrees del currículum, tot i que alguns/es professors/es ja la tenen en compte.

2.4.1.4. Comunicació externa

El centre empra la llengua catalana en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en llurs relacions amb les corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, respectant el dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, cas que ho demanin per desconeixença manifesta del català. En aquest darrer cas, hi empra un format bilingüe català/castellà.

A més a més, durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui imprescindible, tindrem en compte les llengües de la nova immigració mitjançant l'elaboració d'uns documents bilingües que, arribat el cas, poden incloure versions català/francès/àrab/xinès/romanès o qualsevol altres llengües que ho necessitin (veure annex al *Pla d'acollida*).

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

D'habitud, la llengua de relació amb les famílies és la catalana. La documentació, com ja hem esmentat suara, sempre està redactada en català. Les entrevistes personals, reunions individualitzades amb mares i pares, tutories, reunions d'acollida de l'alumnat nou a l'institut, etc. tenen com a llengua vehicular el català (sempre, és clar, que hom hi assolixi una eficàcia comunicativa amb prou garanties; cas que no en tinguem les garanties d'intel·ligibilitat imprescindibles, hom hi emprà el castellà, el francès o l'anglès (segons les possibilitats).

Quan una família desconegui qualssevol d'aquestes llengües, perquè cap no n'és la seva llengua materna o adquirida com a segona o tercera llengua al seu país de procedència, caldrà recórrer a ajuts interns del propi centre mitjançant algun alumne de confiança que ens hi faci de traductor (cas del xinès, l'àrab o el romanès i d'altres de similar) o a ajuts externs; en aquest cas darrer, caldrà sol·licitar un mediador cultural o un traductor al Departament d'Ensenyament i activar-ne tot el protocol que fa al cas.

Sigui com sigui, el desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que restin excloses de les activitats del centre per bé que tampoc no ha de suposar una renúncia a l'ús de la llengua catalana, el coneixement de la qual –tot i que només sigui en qualitat d'interlocució passiva- hauria de ser entesa com a oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús. Tenint en compte aquest pressupòsit, el centre es va plantejar temps ha que tots els professionals del centre s'adreçarien, de manera habitual i normal, en català a les famílies de l'alumnat. Malgrat aquest plantejament, però, no hi ha criteris de seguiment establerts per a la comprovació real d'aquesta mesura i, per tant, encara no comptem amb vectors eficaços del grau d'acompliment.

2.4.1.6. Activitats extraescolars

El centre preveu que, en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (com, posem per cas, tallers d'EXIT 1 i EXIT 3, activitats d'educació no formal de l'AMPA, Esport a l'escola, etc.) hom hi segueixi els mateixos criteris lingüístics que regeixen en les activitats interescolars. Els responsables d'aquestes activitats, per tant, fóra bo que s'adrecessin sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, i que vetllessin per tal que la comunicació de l'alumnat també fos en català.

Així, per exemple, el nostre institut participa en el *projecte de Convivim Esportivament* i organitzar activitats extraescolars els dilluns i dimecres a la tarda. Són activitats esportives que afavoreixen la cohesió

social i, alhora, de la multiculturalitat. Els dinamitzadors i monitors s'adreçarien en català als participants independentment de la seva procedència.

El centre vetlla (malgrat que no hi hagi cap mena d'acord establert) perquè, en la contractació de les activitats extraescolars, les empreses usin el català (excursions, transports...) tal com estableix l'acord del Govern de la Generalitat (30 de novembre de 2004) per al foment de l'ús del català en la contractació pública.

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

El nostre institut té en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i l'aprofita tant per a l'afavoriment de l'autoestima com per a l'enriquiment del currículum i de les activitats ordinàries del centre.

També s'acull a programes específics sobre diversitat lingüística, interculturalitat i resolució de conflictes; tot tres temes són treballats a les tutories que fan al cas i hi són avaluats de manera ordinària.

A l'institut, hi ha un clima favorable al plurilingüisme i a la diversitat cultural.

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

El centre, després d'haver regulat l'ús del català en els tres àmbits més propers al seu àmbit d'acció (comunitat educativa, activitats administratives i comunicacions amb l'entorn), s'ha proposat d'articular una política clara de mediació lingüística per tal de garantir els drets lingüístics de tothom que en necessiti. De manera que, quan convingui, puguem articular mesures de traducció de documents o d'informacions en el moment de l'acollida de les famílies nouvingudes i, alhora, facilitar, quan s'escaigui i sigui possible, la documentació traduïda a diversos idiomes per a tothom que ho demani per al·legació de manca de comprensió de la llengua original. (Veure annex al *Pla d'acollida*)

2.4.3. Alumnat nouvingut

El centre disposa d'una aula d'acollida per tal d'atendre com cal l'alumnat nouvingut que faci menys de vint-i-quatre mesos que s'hagi incorporat al nostre sistema educatiu. **L'aula d'acollida** és una eina de treball més de què disposa el centre per a l'atenció a la diversitat. Aquesta es va implementar a l'Institut La Guineueta el curs 2004-2005 a l'empareda del **Pla per a la Llengua i la Cohesió Social** del Departament

d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. En aquest pla, hi consta de manera preeminent el següent articulat:

(1) *Objectius específics:*

- a) *Consolidar la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe.*
- b) *Fomentar l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i convivència.*
- c) *Promoure i crear les condicions per garantir la igualtat d'oportunitats.*

L'aula d'acollida no és només un espai físic sinó un marc de referència i un entorn de treball obert dins el centre educatiu que facilita l'atenció immediata i més adequada de l'alumnat nouvingut i que ajuda el professorat davant els nous reptes educatius.

Per a l'articulació i el funcionament de l'aula d'acollida, cal el desplegament d'un conjunt d'estratègies que el mateix centre gestiona amb una certa autonomia:

- Nomenament d'un tutor/d'una tutora d'acollida.
- La gestió del temps curricular de l'alumnat per a l'aprenentatge intensiu de la llengua. (Vetllant sempre per tal que aquest espai de temps no interfereixi en aquelles matèries que poden facilitar el procés de socialització de l'alumne/a).
- L'establiment de pautes per al professorat de les diferents àrees que permetin reforçar el procés d'enriquiment lingüístic i cultural.
- L'avaluació inicial, que permetrà el disseny de programacions adaptades i dels *Plans individuals intensius*.
- El seguiment dels alumnes mitjançant l'acció tutorial, que garanteixi la coordinació amb l'equip docent i la incorporació progressiva de l'alumne/a a l'aula ordinària.
- La comunicació i la coordinació amb la família i amb els serveis externs, les quals hauran de permetre l'establiment d'uns lligams de col·laboració.
- La coordinació de tots els docents implicats.

L'objectiu principal de l'aula és l'acollida de l'alumnat nouvingut, tant pel que fa a l'aprenentatge de la llengua vehicular, el català, com a aspectes de caràcter pedagògic i d'integració social i cultural.

Els objectius específics de l'aula d'acollida són :

- 1.- L'aprenentatge de la llengua catalana nivell A2. Es tracta que els alumnes que assisteixen a l'aula puguin assolir un nivell bàsic de comprensió i expressió en llengua catalana (oral i escrita) per tal d'afavorir la incorporació progressiva de l'alumne/a a l'aula

ordinària i així poder seguir al nostre sistema educatiu amb més garanties d'èxit.

2.- Reforç pedagògic. Es tracta que els alumnes hi desenvolupin capacitats cognitives que van més enllà de l'ús acadèmic i quotidià de la llengua. A partir de l'avaluació inicial es fa una detecció de necessitats i un diagnòstic que permet derivar l'alumne cap als diferents recursos pedagògics de què disposa el centre (professor/a d'orientació, EAP...); tot plegat per tal de potenciar i fomentar l'adquisició d'aquestes capacitats cognitives a través dels reforços o de suports tant en llengua com en altres matèries.

3.- Cohesió social. Facilitar el coneixement de l'entorn social i educatiu en el qual els alumnes s'acaben d'integrar.

Els documents de referència per a la gestió, organització i funcionament de l'aula d'acollida són: el *Pla d'acollida* de l'Institut La Guineueta i la *Programació d'aula d'acollida*.

Quan l'alumnat nouvingut s'incorpora a l'aula ordinària, el seu procés d'aprenentatge i el seguiment que se'n fa és gestionat mitjançant els anomenats **Plans individuals intensius**. Un pla individual intensiu és una adaptació, en aquest cas lingüística, que ha de permetre a l'alumnat nouvingut l'accés al currículum comú en les diferents àrees del coneixement, per la qual cosa cada seminari ha de preveure una adaptació dels materials, estratègies i metodologies d'aprenentatge i un sistema avaluatiu. (Veure la carpeta de seguiment PI).

A més a més de garantir aquesta atenció individualitzada intensiva en la llengua vehicular del centre amb un enfocament comunicatiu i amb metodologies adequades (ensenyament d'una L2), cal vetllar i responsabilitzar, també, tota la comunitat educativa que la llengua que cal utilitzar amb l'alumnat nouvingut és el català, per tal de fer-ne possible la seva total integració. Cal, doncs, consensuar l'acord i fer-ne un compliment generalitzat i un seguiment acurat.

2.4.4. Organització dels recursos humans

2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

El centre ha dut a terme una autodiagnosi d'acord amb les necessitats de formació relacionades amb els objectius estratègics i de millora de centre. Per la qual cosa, en el *Pla de formació de centre* s'ha cregut prioritari aprofundir en temes TIC (millora dels nivells d'autonomia informàtica de l'alumnat, Moodle,...), en la inclusió de l'anglès com a llengua curricular per a segons quines assignatures i en l'inici del treball per projectes com a nova metodologia a l'aula (projectes *Roma*,

Egipte, etc.) perquè, temps a venir, ens hi pot facilitar un treball transversal i interdisciplinari.

Cal afegir-hi que, en iniciar un nou curs, el centre malda per localitzar els punts curriculars de caire lingüístic que cal reforçar en cada curs i etapa i, per tant, insta el professorat a fixar-se uns objectius pedagògics per aprofundir-hi des de les tutories i des de totes i cadascuna de les matèries.

2.4.5. Organització de la programació curricular

2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

Hi ha una coordinació efectiva a tota l'etapa educativa entre totes les llengües curriculars i els criteris establerts sempre són tingut en compte a l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les diverses àrees de llengües.

Hi tenim molt present el paper que juga la llengua i la comunicació en els processos d'aprenentatge; d'altra banda, el fet que la base de tots els ensenyaments se situï en l'ús col·lectiu de la llengua implica que els aprenentatges lingüístics i comunicatius que es produeixen en qualsevol matèria, amb una bona coordinació docent, puguin ser aplicats a l'aprenentatge de les altres i, alhora, afavoreixin la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat.

Les activitats de les matèries lingüístiques tenen, evidentment, una importància remarcable en el desenvolupament de la competència comunicativa; cal, però, insistir en l'evidència que, en ser una competència transversal a totes les matèries, l'assoliment dels objectius bàsics dependrà del tractament que se'n faci a totes.

En aquest mateix sentit, cal assenyalar que el centre garanteix espais de coordinació i un sistema de traspàs d'informació efectiu i fluid entre els membres de la comunitat educativa que intervenen en l'educació de l'alumnat nouvingut o en risc de marginació.

Alhora, com a centre d'educació secundària que som, planifiquem, d'acord amb els centres d'educació infantil i primària dels quals procedeixi l'alumnat, la realització, durant el curs escolar, de sessions de coordinació, les quals contribueixen a la coherència del procés educatiu i a la millora dels aprenentatges de l'alumnat.

La coordinació susdita inclou tant aspectes relatius al coneixement de l'alumnat que passa de primària a secundària com aspectes relatius al desenvolupament del currículum (priorització d'objectius i continguts, estratègies didàctiques i metodològiques i criteris d'avaluació de l'alumnat) i aspectes de l'organització del centre i de l'alumnat.

2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

Des de Coordinació Pedagògica, els Departaments de Llengües i en sengles reunions dels diversos equips docents, hem creat –i modificat de manera progressiva- un document per tal que, des de totes les matèries estant, hom avaluï la millora en l'expressió oral i escrita tot aplicant-hi uns mateixos criteris, de manera que l'alumnat sigui conscient que el nivell estàndard de la llengua requereix aprenentatge i exigència des de totes les àrees i no només des de les lingüístiques. No hem cregut oportú de dissenyar cap mena de model avaluatiu per a les faltes gramatical perquè pensem que aquest aspecte forma part de l'àmbit coavaluatiu de cada matèria, espai en el qual cal trobar solucions que, si més no, no només passin pel descompte de punts o la penalització.

Hi ha també, part dedins dels espais de coordinació habituals dels departaments de llengües, un seguit de revisions periòdiques de les estructures lingüístiques comunes tenint en compte les diferents programacions. Després que la coordinació pedagògica del centre compartís amb el professorat un seguit de reflexions sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes, la implicació de tot el professorat de l'àrea de llengua ha estat immediata tot reconsiderant els principis bàsics de la seva metodologia en punts claus com els següents:

- evitar repeticions de continguts si no és que el professorat els considera oportuns per qualssevol raons pedagògiques,
- evitar l'anticipació d'aprenentatges que puguin interferir en la seqüenciació lògica d'activitats d'ensenyament-aprenentatge,
- atendre l'especificat de continguts imprescindibles per al domini de qualssevol aspectes normatius d'una o altra llengua,
- vetllar perquè l'alumnat tingui clars els àmbits de característiques específiques d'una llengua envers una altra.

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda (si no és que caiem en aquella mena de mitologia de caire universalista segons la qual totes les cultures i llengües humanes s'han de regir pel concepte d'igualtat talment totes fossin iguals o es desenvolupessin en uns mateixos nivells ecolingüístics) a assolir els diversos objectius per a l'aprenentatge de la llengua catalana, de la castellana i de les llengües estrangeres.

2.4.5.3. Projectes d'innovació

Com a centre participem en el **Grup d'Experimentació per al Plurilingüisme (GEP) des del curs 2015-16**. I, en aquest segon any, ens han implementat el projecte amb l'assignació d'un auxiliar de conversa.

2.4.6. Biblioteca escolar

La Biblioteca escolar és un espai prou ric de recursos; un espai d'aprenentatge i de suport per al desenvolupament de molts aspectes relacionats amb l'ampliació, la consolidació o la recerca de les àrees curriculars, on tothom pot trobar informació de tota mena en diferents suports, la qual és a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa. El nostre centre té una biblioteca amb un volum de documents i de material suficient per donar resposta a les necessitats d'informació de la seva comunitat educativa (per bé que, com tot, sempre és millorable).

Pel que fa a qüestions més relacionades amb la llengua, cal dir que bona part del fons bibliogràfic és redactat en català, per bé que la major part és en castellà i, en menor mesura, també té en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. Part del pressupost assignat per al *Maleta viatgera* s'ha destinat a la renovació de material i llibres que donin resposta a aquesta nova diversitat lingüística i cultural. Els responsables de FOL s'han encarregat de l'ampliació d'aquest fons bibliotecari i han adoptat el compromís de revisar-lo anualment i d'ampliar-lo en funció de la demanda.

Cursos enrere, ens fou concedit el projecte de biblioteca escolar Puntedu. La biblioteca ha estat renovada fent-la més acollidora i propera a l'alumnat i volem que sigui una part viva del centre. Sota el lema "Biblioteca: fem-la nostra", s'han desenvolupat diverses accions que han tingut molt bona acollida per part de tota la comunitat educativa de l'institut.

Des del departament de llengua catalana i al llarg del primer trimestre, hi vam dur a terme el joc del "personatge misteriós", en què l'alumnat de segon i tercer d'ESO, mitjançant un seguit de pistes, havia d'endevinar un seguit de personatges de ficció a través del comentari de text (bé de llibres o de fragments reproduïts a l'aula).

Aprofitant la diada de Sant Jordi, hi promovem l'intercanvi de llibres mitjançant un mercadet literari, alhora que hi vam muntar una parada de novetats i de llibres usats aportats pel professorat i pel personal del centre. Per al curs present, pretenem reescriure l'obra de Joanot Martorell, *Tirant lo Blanc*, tot actualitzant-la als temps presents.

2.4.6.2. Pla de lectura de centre

El centre duu a terme el PLEC en col·laboració activa amb les famílies (AMPA) i altres institucions com les biblioteques públiques, el casal de Nou Barris i les administracions. En el PLEC, hi reconeixem la complexa situació sociolingüística de la societat catalana i hi vetllem perquè el català continuï essent la llengua vehicular i d'aprenentatge, alhora que hi hagi una presència adequada de la resta de llengües curriculars i, en un futur proper, un reconeixement de les de la nova immigració. A l'institut, hi endegarem el PLEC al curs 2014-2015 per a primer i segon d'ESO amb la voluntat de fer-lo extensiu al segon cicle d'ESO en cursos propvenents.

Les activitats d'aquest projecte volem que contribueixin a desenvolupar les competències pròpies de l'àrea lingüística com ara la *Competència comunicativa oral i escrita* per tal d'expressar oralment una redacció personal, llegir en veu alta de manera expressiva, explicitar oralment i per escrit conceptes lingüístics i literaris, esdevenir precís en el repertori lèxic, expressar oralment i per escrit quin és el tema d'un text literari, explicitar oralment i per escrit què són les paraules clau d'un text, interpretar l'expressió de les emocions i les idees en un text literari. També la *Competència literària* per tal de llegir textos literaris amb èxit de comprensió i gaudiment i guanyar coneixements teòrics bàsics sobre els textos literaris; o la *Competència plurilingüe i intercultural* per tal de respectar les diferències culturals. A més a més, competències generals com la *Competència del tractament de la informació i digital* a l'hora de fer recerca d'informació eficaç a través d'Internet, la *Competència d'aprendre a aprendre* a l'hora de recórrer a les tècniques més conegudes per millorar l'anàlisi literària i gramatical, etc.

Amb tot plegat, pretenem d'assolir els objectius següents: distingir l'autor del narrador i a identificar el punt de vista emprat en una narració, conèixer les característiques i les funcions bàsiques dels personatges en una obra literària, reconèixer la veu dels personatges en una obra literària i conèixer les formes bàsiques del discurs citat, etc.

Els trets bàsics de la metodologia amb què duem a terme el Pla són la resposta a preguntes de comprensió lectora, l'adquisició o consolidació de lèxic, l'expressió escrita pautaada, l'expressió oral pautaada, la redacció de conceptes literaris o lingüístics, el treball d'ús del diccionari general, etc.

Les activitats amb què avaluem l'activitat lectora de l'alumnat són basades en els criteris següents: procurem sempre un aprenentatge significatiu i una selecció de temes i textos motivadors per als alumnes, tot partint sempre dels interessos i de l'entorn més proper de l'educand; l'alumnat pot triar un llibre del carret facilitat pel professor de l'assignatura a què, periòdicament, li pertoca o bé proposar-ne un altre que no hi sigui però que, abans, haurà hagut de consensuar-hi; un cop triat, el llegeix al llarg del primer, segon o tercer trimestre. Tot seguit, en complimenta una "Fitxa de lectura" i, amb aquesta fitxa com a guió, una exposició oral a classe d'una durada de cinc o deu minuts cas que el professorat ho trobi afavoridor per a la motivació de l'alumne en qüestió.

Si tot plegat és prou reeixit, el professor ho té en compte per a l'avaluació formativa i sumativa del trimestre que l'alumne hagi triat, bé pujant-li un punt –o mig- la nota global bé millorant-li un aspecte concret de l'avaluació en conjunt.

2.4.7. Projecció del centre

2.4.7.1. Pàgina web del centre

La plana web és un recurs compartit i usat per tota la comunitat educativa i Direcció hi ha establert el mecanismes perquè sigui actualitzada de manera periòdica. Hi ha un criteri clar de l'ús de la llengua catalana i de la resta de llengües presents al centre. Cal afegir-hi que la plana web del centre és constantment actualitzada pel coordinador d'informàtica. Alhora és una eina dinàmica per donar-nos a conèixer i s'hi pot trobar des dels documents de centre fins, en un futur proper, a la revista, a més a més de tots els blocs de batxillerat, d'aula oberta, de notícies, de llengua, interculturalitat i cohesió social.

2.4.7.2. Exposicions

L'entrada de l'institut, la planta baixa i la resta de plantes són una exposició permanent dels projectes duts a terme a les aules, des de totes les àrees i amb el concurs del Departament de Visual i plàstica, que hi han treballat de manera transversal i coordinada. En aquest sentit, cal fer esment de dos projectes els resultats visibles dels quals encara avui són perceptibles als espais susdits: "Leonardo da Vinci" i "Roma", tots dos fruit del treball interdepartamental dut a terme a diversos cursos d'ESO i Btx. i que desenvolupaven aspectes culturals cabdals relacionats amb tots dos temes.

Cap al tercer trimestre, hom hi pot veure un recull de poemes en diferents llengües o pòsters amb cal·ligrames com a resultat de la celebració de la diada de Sant Jordi, alhora que recomanacions de llibres d'autors i autores reconegudes, la traducció d'un poema en les diverses veus i llengües maternes del nostre alumnat... Com tothom pot veure en els espais susdits, hi ha una representació de totes les llengües estudiades al centre i de bona part de les que han fornit la nostra cultura al llarg dels segles com a símbol d'una diversitat ecolingüística, malauradament prou amenaçada, de què tothom hauria de ser conscient.

També hi acollim diverses exposicions itinerants de diversos organismes o ONG que, de manera periòdica, ens hi són oferts mitjançant institucions locals, alhora que muntatges prou diversificats d'aspectes relacionats amb la feina d'un o altre cicle formatiu. Sigui com sigui, les acollim totes pel benefici que suposen com a contextos alfabetitzadors i culturalitzadors, imprescindibles per eixamplar la nostra tasca docent i els projectes que l'emmarquen i amplien.

2.4.8. Intercanvis i mobilitat. Dimensió internacional del centre educatiu

L'institut des de fa uns quants anys participa a nivell d'FP en diferents programes d'intercanvis i mobilitat internacional.

Actualment alumnat dels cicles d'Electromecànica de vehicles i Automoció realitzen la FCT a Nîmes, alumnat d'Emergències sanitàries a Berlín i de Farmàcia a Bristol, possiblement el curs 17-18 alumnat de CAI farà pràctiques a Itàlia. Per altra part l'institut participa en projectes Erasmus + amb instituts de Bottrop (Alemanya) i Bratislava (Eslovàquia)

Per tal de facilitar la millor integració possible de l'alumnat del centre als països on farà formació, des del centre, si es possible amb professorat propi, es fan classes de formació bàsica en les llengües dels països on l'alumnat del centre farà l'estada a l'estranger.

També es tradueix a l'anglès la informació del centre, **vcarta de serveis, resum informatiu de cada cicle formatiu**, que es subministra a l'alumnat i professorat amb els que es realitza intercanvis, mobilitat, programa Erasmus, o visita l'institut per qualsevol altre motiu .

Fóra bo que el nostre centre coordinés i liderés accions per potenciar la dimensió europea i internacional i que promogués actuacions dins de projectes europeus i internacionals que afavoreixin la projecció externa del centre i donin oportunitats a l'alumnat i al professorat de conèixer, col·laborar i treballar conjuntament amb altres centres d'arreu del món per a la millora dels processos educatius envers un diàleg intercultural i una cultura activa.

Consorci d'Educació
de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de
Barcelona
Institut La Guineueta